

Notitie

Vraagstelling en randvoorwaarden burgerberaad afvalbeleid

Het doel van het burgerberaad is om voorwaarden voor een nieuw afvalbeleid voor de gemeente Zoetermeer te formuleren, dat kan rekenen op breed maatschappelijk draagvlak. Het burgerberaad brengt hiervoor een representatieve, gelote groep inwoners van Zoetermeer bij elkaar en stelt een zwaarwegend advies op voor dit nieuwe afvalbeleid. Deze notitie schetst de randvoorwaarden en vraagstelling van het burgerberaad.

Aanleiding en opdracht

Op basis van de uitkomst van het referendum over het Afvalbeleid in maart 2022, de input van het onderzoek naar bron- en nascheiden (najaar 2022) en de inwonerspeiling (najaar 2022) is het de wens van het college van B&W om te komen tot een nieuw breed gedragen afvalbeleid. Het college van B&W stelt, in afstemming met de gemeenteraad, een burgerberaad afvalbeleid in. In deze notitie worden de kaders voor dit burgerberaad gegeven.

Opdracht en kaders

Het burgerberaad krijgt een duidelijke opdracht en kaders mee. De volgende randvoorwaarden worden meegegeven:

1. **Mandaat:** Het mandaat van het burgerberaad, inclusief de reikwijdte van de besluitvorming en de mate waarin het advies bindend zal zijn, is cruciaal voor een succesvol proces. De uitkomsten van het burgerberaad afvalbeleid worden gezien als een zwaarwegend advies.

De term "zwaarwegend advies" impliceert dat het advies als zeer belangrijk en serieus wordt beschouwd. Onderzoek wijst uit dat burgerberaad-deelnemers zich comfortabel voelen bij deze vorm.

Het college van B&W zal het advies 'as is' doorzetten aan de gemeenteraad om de kaders voor het nieuwe op te stellen afvalbeleid vorm te geven.

2. **Representativiteit:** De geselecteerde groep inwoners moet een evenredige afspiegeling zijn van de diversiteit binnen de Zoetermeerse samenleving, rekening houdend met ten minste: leeftijd (v.a. 18 jaar), geslacht, woonsituatie (koop/huur/hoogbouw/laagbouw),

Bijlage 1 Notitie vraagstelling en randvoorwaarden burgerberaad afvalbeleid

opleiding en geografische spreiding over de stad. Er wordt gestreefd naar een burgerberaad met 150 deelnemers.

3. **Expertise en ondersteuning:** Het burgerberaad moet toegang krijgen tot (ervarings-) deskundigen en experts op het gebied van afval en beleidsvorming om het beraad van relevante informatie te voorzien. Het burgerberaad moet tevens organisatorisch volledig worden ondersteund.
4. **Toetsing halverwege:** zodra het burgerberaad een set conceptadviezen heeft geformuleerd, wordt het burgerberaad de kans gegeven om deze adviezen tussentijds te (laten) toetsen, op bijvoorbeeld de volgende eigenschappen:
 - Gemak van inzameling; voor zowel burger als inzameldienst
 - Hygiëne;
 - Duurzaamheid van het nieuwe afvalbeleid;
 - Financiële kosten en verdeling daarvan;
 - Kwaliteit en methode van afvalscheiding;
 - De hoeveelheid restafval per inwoner
 - Voldoet inzameling aan wet- en regelgeving
5. **Transparantie en openheid:** Het proces moet open en transparant zijn, waarbij de deelnemers toegang hebben tot alle relevante informatie en dat deze zelfde informatie ook voor het brede publiek toegankelijk is. Alleen de beraadslaging die de deelnemers met elkaar hebben is niet openbaar, om zo een veilige context voor de deelnemers te creëren.
6. **Tijd en middelen:** Het college zorgt voor voldoende tijd en middelen om het burgerberaad op een inclusieve, grondige en zorgvuldige wijze te laten plaatsvinden. inclusief locatie / faciliteiten, technische en inhoudelijke ondersteuning en communicatiemiddelen en vergoeding voor deelnemers.
7. **Betrokkenheid brede publiek.** Het projectteam van het burgerberaad ontwikkelt een strategie om het brede publiek te informeren over het beraad, de doelstellingen ervan en hoe zij kunnen bijdragen aan de discussies en besluitvorming. Daarbij wordt overwogen om openbare bijeenkomsten, publieke consultaties of andere vormen van publieksparticipatie te organiseren, om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk verschillende perspectieven en meningen worden gehoord.
8. **Politieke en bestuurlijke betrokkenheid.** Het college van B&W en de gemeenteraad geven het burgerberaad de ruimte en vrijheid om onafhankelijk te opereren, met respect voor de afgebakende taken en verantwoordelijkheden. Het college van B&W fungeert als opdrachtgever van het burgerberaad.

Tijdens het burgerberaad hebben college en raad geen invloed op inhoud en proces en worden zij op de hoogte gehouden via een begeleidingsgroep waarin een vertegenwoordiging van de raad en de betrokken wethouder mét een

Bijlage 1 Notitie vraagstelling en randvoorwaarden burgerberaad afvalbeleid

vertegenwoordiging van de deelnemers van het burgerberaad de voortgang toetsen aan de hand van de vooraf opgestelde randvoorwaarden.

Ná het beraad wordt er een vertegenwoordiging van deelnemers uitgenodigd om de voortgang van het proces van besluitvorming te volgen door plaats te nemen in een klankbordgroep. Deze groep wordt door de gemeente ten minste één jaar na afloop gefaciliteerd.

De vraagstelling

Een geschikte vraag voor een burgerberaad moet aan verschillende criteria voldoen:

1. **Open, specifiek en begrijpelijk:** De vraag moet niet sturen naar specifieke oplossingen, maar duidelijk het probleem aangeven. Het moet ook in eenvoudige taal worden geformuleerd, zodat het begrijpelijk is voor een breed publiek.
2. **Niet ja/nee te beantwoorden:** Vermijd vragen die met ja of nee kunnen worden beantwoord, omdat dit de discussie beperkt. Formuleer de vraag zodanig dat verschillende perspectieven en oplossingen mogelijk zijn.
3. **Niet te groot of te klein:** De vraag moet niet te breed zijn, zodat het burgerberaad zich kan concentreren op specifieke onderwerpen. Aan de andere kant moet het ook niet te klein zijn, zodat het de inzet van tijd en middelen rechtvaardigt en er iets op het spel staat.
4. **Relevantie en impact:** Zorg ervoor dat de vraag betrekking heeft op een belangrijk onderwerp dat de samenleving raakt en waarover nog geen definitief besluit is genomen. Het moet leiden tot ambitieuze ideeën van de deelnemers die politieke daadkracht vereisen.

Op basis van bovenstaande overwegingen is deze concept vraagstelling opgesteld:

*"Aan welke voorwaarden moet het afvalbeleid van de gemeente
Zoetermeer voldoen?"*

Daarbij wordt het burgerberaad uitgenodigd om aandacht te hebben voor de volgende aspecten van het nieuwe afvalbeleid:

- *Gemak van inzameling; voor zowel burger als inzameldienst*
- *Hygiëne;*
- *Duurzaamheid van het nieuwe afvalbeleid;*
- *Financiële kosten en verdeling daarvan;*
- *Kwaliteit en methode van afvalscheiding;*
- *De hoeveelheid restafval per inwoner;*
- *Voldoet inzameling aan wet- en regelgeving.*